

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๑/๒๕๖๒

วันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชยยุทธ สิงห์ชนะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชยยุทธ สิงห์ชนะ (ผู้ร้อง) เป็นนักโทษเด็ดขาด ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังอยู่ที่เรือนจำกลางเขาบิน กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ในขณะที่ผู้ร้องต้องขังอยู่ที่เรือนจำกลางบางขวาง ได้มีเจ้าหน้าที่เรือนจำเข้าทำการตรวจค้น ภายในคอกเรือนนอนพบโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่ที่นอนของผู้ร้อง เรือนจำกลางบางขวางจึงมีคำสั่งที่ ๔๒/๒๕๕๖ เรื่อง ลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ กำหนดโทษให้ลดชั้น ตัดวันลดวันต้องโทษจำคุก และตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อ อีกทั้งยังได้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้อง ซึ่งต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดนนทบุรี ในความผิดตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๔๕ ประกอบกฎกระทรวงมหาดไทย ข้อ ๑๒๗ (๕) ซึ่งศาลจังหวัดนนทบุรีพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อเรือนจำกลางบางขวาง

- ๒ -

เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง ที่ ๔๒/๒๕๕๖ ซึ่งเรียนจำกลางบางขวางแจ้งผลการพิจารณาว่าประเด็นที่ผู้ร้องกล่าวอ้างยังไม่มีเหตุผลสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ประกอบกับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๖๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยไว้ว่า “ผลการลงโทษทางวินัยและผลการลงโทษทางอาญาหาจำเป็นต้องมีผลไปในทางเดียวกันเพราะว่ากระบวนการพิจารณาทางวินัยและทางอาญามีความแตกต่างกัน การรับฟังพยานหลักฐานก็ต่างกัน ทั้งการมีอยู่ของพยานหลักฐานและการใช้ถ้อยคำหรือการเบิกความของพยานอาจจะมีความแตกต่างกันได้ จึงไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาทางอาญาก่อนแต่ประการใด” จึงยืนยันคำสั่งลงโทษตามเดิม ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกรณีดังกล่าว เนื่องจากเรียนจำกลางบางขวางไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและคำพิพากษาของศาลยุติธรรม ผู้ร้องจึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๓ แล้ว และศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ประกอบกับผู้ร้องยังมีได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน กรณีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องฉบับนี้เพื่อขออุทธรณ์คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยผู้ร้องได้แย้งว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากคำสั่งลงโทษทางวินัยของเรียนจำกลางบางขวางซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีขอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ เสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตีความข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓๗ เนื่องจากการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยและการดำเนินคดีอาญาควรจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอให้มีการวินิจฉัยว่าในกรณีเช่นนี้จะต้องถือตามคำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งเรียนจำกลางบางขวาง ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ให้ตั้งยุติเรื่อง เนื่องจากข้อเท็จจริง

- ๓ -

ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเรือนจำกลางบางขวางไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ (๒) ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ อุทธรณ์คำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่ากฎกระทรวงมหาดไทย และระเบียบกรมราชทัณฑ์ซึ่งนำไปใช้ในการกำหนดโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ชัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รวมทั้งการออกคำสั่งของเรือนจำกลางบางขวาง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “... ถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

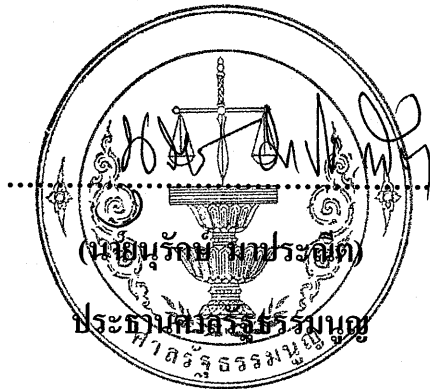
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นหนังสือขออุทธรณ์คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๒ ซึ่งวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญมิได้ให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการยื่นอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของศาล แต่เมื่อพิเคราะห์ความประสงค์ของผู้ร้องแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการที่เรือนจำกลางบางขวางไม่เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ร้องเพื่อให้เป็นไปตามผลของคำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีที่ยกฟ้องในคดีที่พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีเป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยฐานความผิดตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๔๕ และศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาขึ้น ส่งผลให้ผู้ร้องซึ่งอยู่ในสถานะนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยมถูกลดชั้นเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเลวมาก ไม่มีสิทธิได้รับพระราชทานอภัยโทษ ไม่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษจนถึงปัจจุบัน และตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อ ประกอบกับผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่ากฎกระทรวงมหาดไทยและระเบียบกรมราชทัณฑ์ซึ่งนำไปใช้ในการกำหนดโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ รวมทั้งการออกคำสั่งของเรือนจำกลางบางขวางไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยกรณีดังกล่าวเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

- ๕ -

ของกฎ และตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครอง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ได้บัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้อง หรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว อันเป็นการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๒)

[Signature]

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

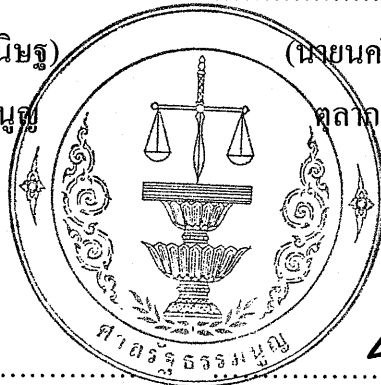
(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นางนกรินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ